

Beslut

1. Banco Fonder AB
2. Banco Pensionsfonder Aktiebolag
Box 3568
103 69 Stockholm

FI Dnr 02-189-320

Varningar

Finansinspektionens beslut

Banco Fonder AB och Banco Pensionsfonder Aktiebolag meddelas, med stöd av 43 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder, varningar.

Ärendet

Fondbolaget Banco Fonder AB (*BFAB*) förvaltar bl.a. fonden Banco Teknik & Innovation. Fonden startades 1996 såsom en s.k. nationell fond dvs. fonden fick undantag från vissa bestämmelser i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder (*LVP*). Bl.a. framgick av fondbestämmelserna att fondens innehav av onoterade värdepapper vanligtvis skulle överstiga 10 men inte 40 procent. Fonden ombildades 1998 från nationell fond till värdepappersfond (s.k. ucitsfond), vilket innebar att samtliga bestämmelser i *LVP* blev tillämpliga för fonden.

Fondbolaget Banco Pensionsfonder AB (*BPAB*) startade 1999 värdepappersfonden Banco Teknik & Innovation Pension. Fonden startades som en s.k. skuggfond till Banco Teknik & Innovation för att ingå i PPM-systemet.

Fråga har aktualiserats om de två fonder som fondbolagen förvaltar lever upp till placeringsreglerna i *LVP*.

Gällande regler

Av 18 § första stycket *LVP* framgår att medel som ingår i en värdepappersfond får placeras i fondpapper och andra finansiella instrument som är eller inom ett år från emissionen avses bli noterade vid börs, auktoriserad marknadsplats eller

föremål för regelbunden handel vid annan reglerad marknad som är öppen för allmänheten.

Vidare framgår av 18 § tredje stycket LVP att det får ingå andra fondpapper och finansiella instrument än de som anges ovan, dock högst till 10 procent av fondens värde. Onoterade innehav samt onoterade innehav som inte har noterats eller blivit föremål för regelbunden handel inom ett år från emissionen får alltså uppgå till högst 10 procent av fondens värde.

Av 18 § fjärde stycket LVP framgår att om notering eller regelbunden handel inte skett inom ett år från emissionen och de förvärvade instrumenten inte ryms inom tio procentgränsen skall de avyttras så snart de lämpligen kan ske. Skälig hänsyn skall därvid tagas till andelsägarnas intresse.

Vad gäller värdering av en värdepappersfonds tillgångar anges i 30 § LVP att fondens värde skall beräknas enligt de grunder som fastställs i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden skall värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar samt. Fondbolaget skall fortlöpande och minst en gång i veckan offentliggöra fondandelsvärdet.

I 32 § LVP fastslås vidare att en fondandel på begäran av fondandelsägaren omedelbart skall inlösas om det finns medel tillgängliga i värdepappersfonden. En värdepappersfond skall med andra ord i stor utsträckning bestå av likvida tillgångar.

Fondbolagens förening har utgivit rekommendationer för redovisning och rapportering av värdepappersfonder. Av dessa framgår under ”1 Allmänna utgångspunkter” att tillgångar och skulder skall marknadsvärderas på objektiva grunder.

Resultat av Finansinspektionens undersökning

Av de båda fondernas fondbestämmelser framgår vad gäller värdering att fondpapper och andra finansiella instrument skall värderas till gällande marknadsvärde, varmed avses senaste betalkurs eller, om sådan inte finns, senaste köpkurs. Om enligt fondbolagets mening sådana kurser inte är representativa eller om sådan kurser saknas, äger fondbolaget att på objektiva grunder fastställa värdet.

Fonden Banco Teknik & Innovation har under perioden januari – november 2002 haft en andel onoterade innehav varierande mellan 28-40 procent och i november 2002 uppgick andelen till 28,6 procent. Fonden Banco Teknik & Innovation Pension har under samma period haft en lägre andel onoterade innehav. Innehaven har varierat mellan 15-25 procent och uppgick i november 2002 till 16,8 procent.

De onoterade innehaven bolagen rapporterat till FI vid rapporteringen den 30 juni 2002 överensstämmer inte med fondernas halvårsredogörelse. För fonderna har innehaven i onoterade tillgångar varit högre än vad fondbolagen rapporterat.

Fondbolagens kommentarer

De båda fondbolagen har uppgett i huvudsak följande. Anledningen till att andelen onoterat ökat är att marknadsnedgången bland de noterade innehaven gjort att andelen onoterat av fondens värde ökat. Ytterligare ett skäl är att det varit ett stort nettoutflöde ur framförallt fonden Banco Teknik & Innovation.

Då de onoterade innehaven inte varit möjliga att avyttra har fonden sålt noterade innehav med konsekvensen att andelen onoterade innehav har ökat. Samtidigt har fonden inte kunnat förvärva ytterligare noterade fondpapper och finansiella instrument. För fonden Banco Teknik & Innovation Pension, har det varit ett nettoinflöde, varför fonden har en lägre andel onoterade innehav än fonden Banco Teknik & Innovation. Det är inte möjligt att sälja de onoterade innehaven. Vad gäller värderingen av onoterade innehav sker bevakning löpande, varför den nuvarande värderingen av innehaven representerar ett korrekt värde. Varje vecka, fram till dess de onoterade innehaven är nedbringade till under 10 procent av fondernas värde, hålls möten för att gå igenom fondernas portföljer och undersöka om justering av fondernas kurser behöver göras. Bolagen har en värderingspolicy som anger hur innehaven skall värderas i samtliga fonder. Eftersom de onoterade innehaven kan vara svåra att värdera på objektiva grunder innehåller policyn regler för hur en subjektiv värdering skall gå till. Den subjektiva värderingsmetoden skall dokumenteras och användas konsekvent för det finansiella instrument som den är fastställd.

Vid möte mellan företrädare från Finansinspektionen och bolagen den 14 november 2002 har bolagen uppgivit att det kommer att ta lång tid att nedbringa andelen onoterat genom att endast förlita sig på inflöde i fonderna, uppköp av de onoterade bolagen och en eventuellt stigande börs. I ett dokument som bolagen gav in vid mötet föreslogs ytterligare åtgärder för att få ner fondernas onoterade innehav under 10 procent. Följande åtgärder föreslogs:

1. Fondbestämmelserna för T&I ändras för att göra fonden nationell.
2. Undersökning vilka Venture Cap bolag (exempelvis ABN AMRO Venture Capital) som bedöms ha intresse av enskilda innehav eller delar av portföljen.
3. Undersökning vilka övriga institutioner i Sverige som kan ha intresse av att förvärva onoterade finansiella instrument.
4. Kontakt med mäklarfirmor/corporate finance avdelningar och visa intresse för försäljning av fondernas innehav.
5. Onoterade innehav säljs/flyttas till annan fond.

6. Nedskrivning av samtliga innehav.
7. Likvidation av fonderna eller sammanslagning med annan/andra fonder.

Finansinspektionens bedömning

Enligt 43 § LVP skall Finansinspektionen bl.a. återkalla ett tillstånd att utöva fondverksamhet om fondbolaget genom att överträda LVP eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva verksamheten. Om det är tillräckligt får inspektionen i stället för att återkalla tillståndet meddela varning.

Utredningen i ärendet visar att de båda fondbolagen BFAB och BPAB vid förvaltningen av sina respektive fonder Banco Teknik & Innovation och Banco Teknik & Innovation Pension under en period av åtminstone 11 månader (januari-november 2002) överskridit gränserna i 18 § LVP för vad som är tillåten placering i onoterade tillgångar. Under perioden har inte tillräckliga åtgärder vidtagits, vilket inneburit att andelen onoterade tillgångar i de båda fonderna inte minskat i nämnvärd omfattning. Bolagen har inte haft tillräckliga rutiner och riktlinjer för värdering av onoterade tillgångar, vilket bl.a. lett till att dessa tillgångar till stor del värderats till anskaffningsvärdet. Rapporteringen till Finansinspektionen har också i vissa avseenden varit bristfällig.

Sammantaget utgör det nu anförda tillräcklig grund för återkallelse av tillstånden. På grund av de planerade åtgärder som bolagen numera redovisat, vilka skall utgöra utgångspunkt för bolagen att snarast nedbringa andelen onoterade innehaven till den i 18 § LVP stadgade nivån, anser Finansinspektionen att det är tillräckligt att meddela de båda fondbolagen varningar.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen efter föredragning av enhetschefen Bo Lundgren. I den slutliga handläggningen har även t.f. avdelningschefen Eva Ekström samt inspektören Mattias Olander deltagit.

Hur man överklagar framgår av bilaga.

Claes Norgren

Bo Lundgren

Kopia till

Den av Finansinspektionen förordnade revisorn i fondbolagen.
SEB i dess egenskap av förvaringsinstitut